

ASRA NYT

Arbejderhistorisk Støttekreds Ringkøbing Amt

30 årgang

nr.3

2013

I arkivet har ASRA en samling af mange forskellige plakater, plakater for arrangementer i arbejderbevægelsen, valgplakater, plakater med budskaber og paroler, som netop nu er ved at blive beskrevet og arkiveret for eftertiden.

Issn:0906-2939

ASRA NYT

Udgivet af ASRA

Ålykkevej 3. 7400 Herning

ASRA kan kontaktes på vores hjemmeside: *www.asra.dk*

Formand:

Andreas Iversen - tlf. 9737 1989

Kasserer:

Britt Ulrich - tlf. 3054 0998

Redaktion:

Elly Madsen

Jørn Jensen

Leo Skaaning

Arkivmedarbejdere:

Jørgen Aarestrup-Nielsen

Elly Madsen

Jørn Jensen

Ingrid Preisler Andreassen

Blad layout og redaktør

Leo Skaaning

Trykt med hjælp fra 3F. Holstebro

deadline for næste nr.: 31.10.2013

ASRAs status

I forbindelse med ASRAs eventuelle flytning til Herning Museum, til ”Historiens hus” sammen med andre historiske foreninger, har vi gjort op hvad vores behov kunne være.

Vi har i arkivet i dag:

110 fagforeningfaner

700 arkivkasser

20 meter protokoller

300 Plakater

En bogsamling

En tidsskriftsamling

Multimedier (bånd, cd'er m.m.)

Billeder

Samt forskellige arkivgenstande

I dag er vores arkivlokale på ca. 30 m².

Er arkiv og arbejdsplads for 4 - 5 pers.

Mødelokale, Forberedelsesrum.

Forskningsrum og kaffestue.

Det vi kunne ønske os er:

Samlet hyldemeter ca. 300

Et rum til arkivarbejde ca. 150 m²

indeholdende plads til møder og arkivarbejde, ialt ca. 200 m².

Leder:

Efter en god og veloverstået ferie er vi nu klar til at tage fat på arbejdet i arkivet igen.

Jeg har før skrevet om, at vore plakater kun var sporadisk, og eller slet ikke registreret. Det er der nu taget hånd om. Nu er de sorteret registreret ned i detaljer samt pakket ned i kasser, så de fremover bliver opbevaret på en fuld betryggende måde. I alt har vi 300 plakater, som vi nu kan fremvise ved forskellige udstillinger og arrangementer.

I foråret modtog vi 24 faner fra 3F Holstebro, der repræsenterede forskellige forbundsafdelinger, der nu er lagt sammen til én afdeling 3F Holstebro. Der var mange flotte faner, og langt de fleste var i god stand. Fanerne er nu fotograferet, registreret og pakket forsvarlig ned, men kan altid tages frem og bruges ved forskellige lejligheder, arrangementer og udstillinger. Fanerne vil senere blive lagt ind på vores hjemmeside (ASRA.dk), så de kan ses der. De kan også lægges ind på et USB stik, og på den måde fremvises ved møder og lignende. Samlingen består for nuværende af 110 faner

Fra ASRA's side vil vi gerne rette en stor tak til 3F Holstebro, for de har betroet ASRA fanerne. Hvis der er andre organisationer, der ligger inde med gamle faner og ikke bruger dem, vil ASRA gerne have dem til fremtidig opbevaring for vore efterkommere.

Nye lokaler har i lang tid stået på ASRA's ønskeseddel, da de nuværen-

de er for små og ikke særlig velegnede til opbevaring. Arbejdsforholdene er heller ikke noget at råbe hurra for.

Der har været rettet henvendelse til Herning Kommune på flere måder, som nu ser ud til at give pote.

I forbindelse med kommunens beslutning om, at flytte den nuværende museum til Vestergade i 2014-15, har det givet nogle muligheder i det nuværende Museum, i Museumsgade.

Vi har sammen med en række andre historiske foreninger i Herning, været til et møde med Kultur og Fritidsudvalgets formand Johs. Poulsen, med det formål, at få en dialog om, hvad kan man bruge "Historiens Hus" i Museumsgade til, og i så fald, hvordan ser foreningerne på et fælles hus, og hvad skal foreningerne hver især bruge af m². ASRA var den eneste forening, der havde opgjort sit behov til lokaler, som kan læses andet sted i bladet.

Det var et spændende og godt møde, dog var alle ikke lige begejstret for ideen. Fra vores side lagde vi ikke skjul på, at vi var positive over for ideen "Historisk hus", men gjorde det også klart, at ASRA dækker hele det gl. Ringkøbing Amt, og forsat vil gøre det.

Der blev nedsat en arbejdsgruppe med en repræsentant fra hver forening, som sammen med forvaltningen skal arbejde videre med ideen. Fra Asra's side deltager undertegnede i arbejdet.

Andreas Iversen
formand

Fedtegrevernes overmand

Peter Sabroe viede sit liv til kampen for børnene og de udsatte, og det gjorde han ved at vie sit liv til politik og til Socialdemokratiet

Denne kronik er skrevet af folketingskandidat Otto Ohrt for socialdemokraterne i Aarhus Nordre Kreds

I dag er det 100 år siden, at det første folketingsmedlem for socialdemokraterne i Aarhus Nordre Kreds og en af de mest markante politikere døde en alt for tidlig død i en togulykke i Bramminge i en alder af 46 år.

Jeg husker tydeligt første gang, Peter Sabroe for alvor gjorde indtog i min politiske bevidsthed. Jeg gik i gymnasiet, jeg var for alvor begyndt at engagere mig politisk og havde været til mine første møder i Danmarks Socialdemokratiske Ungdom (DSU).

Vi skulle skrive historieopgave i 2.g og jeg var meget internationalt engageret, så jeg var allerede begyndt at tænke over en opgave om Den Kolde Krig, da min far ved aftensmaden tørt konstaterede: "Hvorfor skriver du ikke om noget originalt!" Han foreslog jeg kiggede lidt nærmere på Peter Sabroe og hans kamp for de svageste i Danmark.

Alle ved, at der er to, der kan ramme en ung mand i gymnasiealderen, hvor man er tilbøjelig til at tro, at man ved alt. Den ene er trangen til at gøre lige nøjagtig det modsatte af, hvad ens forældre siger, den anden at man aldrig, når man netop har tillagt sig langt hår og brun rullekrave, vil kaldes uoriginal.

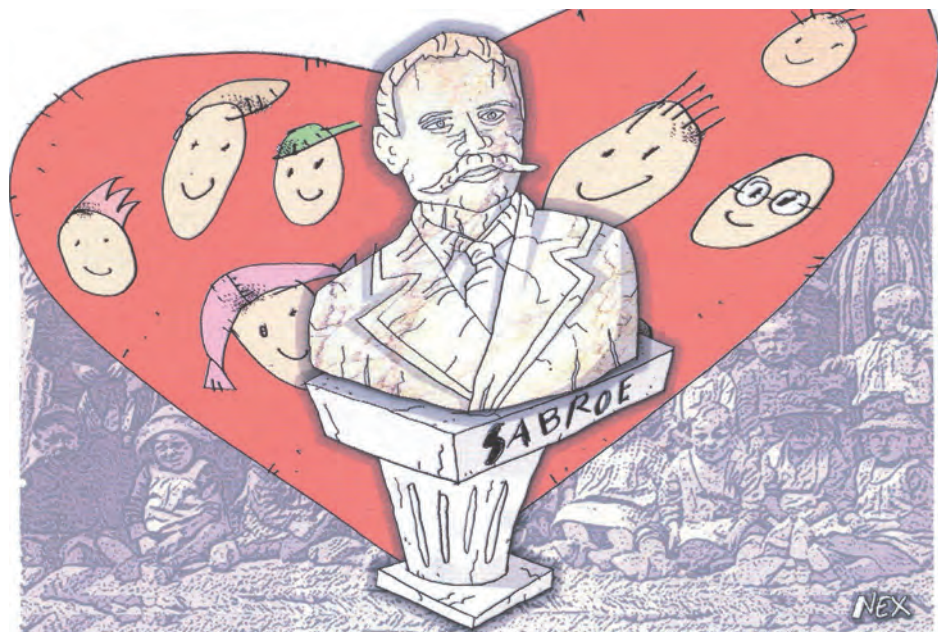
Så jeg cyklede ned og lånte en stak

bøger om Peter Sabroe. Jeg læste "Elendighedens univers", "Børneven og stridsmand", "Sociale tabere omkring år 1900" og "Børns vilkår i 100 år". I konklusionen i min opgave står der: "Peter Sabroe brugte sin stilling som journalist og senere redaktør på dagbladet Demokraten og hans medlemsskab af Rigsdagen til at skabe debat om børns vilkår i befolkningen, og han havde derfor afgørende betydning for Børnelovens vedtagelse i 1905, der ændrede børns rettigheder radikalt.

Kampen for børn og udsatte

Den konklusion kan ikke være mere rigtig. På mange måder blev Peter Sabroe fedtegrevernes overmand i dobbelt forstand. Han overvandt de ledende "fedtegrever" på landets opdragelsesanstalter, hvor en af lederne blev citeret for at sige: "Vel får drengene prygl, men hvorledes skulle man dog ellers kunne opdrage dem? Vel kommer der blod når drengene får prygl, men det er dog ikke, som når man slagter en gris".

Peter Sabroe fik børnene i tale og fik derved belyst mange af de ting, der foregik dels på arbejdsmarkedet, men i endnu højere grad på opdragelsesanstalterne.

Det gjorde gjorde Peter Sabroe i Demakratan med overskrifter som: ”Skorstensfejerdreng pryglet af sin mester” ”11 årig dreng mishandlet af lærer” og ”To børn må arnejde 17 timer dagligt”

Mest legendarisk var hans stunt i Rigsdagen mod datidens fedtegrever, som var det fedtholdige restprodukt der blev tilbage, når fedtet var udsmettet af svineflomme.

Peter Sabroe nævnte i Rigsdagen, at pigernes mad på en opdragelsesanstalt bestod af fedtegrever, som blev hentet fra en fabrik der producerede hønsefoder, og for at demonstrere, hvor ulækre og uspiselige disse var, havde han købt et pund fedtegrever, som han havde set på tilbud i bladet ”Hunden”.

Da han åbnede pakken i Rigsdagen blev han ikke særlig populær, for der stank i hele Rigsdagen. Rigsdagens formand blev vred og sagde til Peter

Sabroe ”Det er ikke passende at fremvise disse ting i salen” hvortil Peter Sabroe lige så kynisk svarede; ”Det er endnu mere upassende at give børn den slags”

Jeg tror Peter Sabroe ville være tilfreds med den udvikling der er sket med børns rettigheder, siden dengang med fedtegrever i Rigsdagen. Han ville have elsket at sidde og høre på børn og unge i Aarhus Børn og Unge Byråd når de giver den gas med at diskutere politiske problemstillinger i Byrådsalen. Godt nok ikke i den samme Byrådsal hvor Peter Sabroe dundrede sine maratontaler, der kunne tage flere timer, da han blev valgt ind i Aarhus Byråd i år 1900. Men han ville have elsket at se, at vi i dag har et samfund, hvor vi respekterer børn og unges synspunkter, og hvor børn og unge ikke er blege for at sige deres mening.

Han ville være glad for at se, hvordan velfærdssamfundet det har udviklet sig til gavn for de mest udsatte, siden han i Aarhus Byråd var banderfører for oprettelse af De Gamles Hjem og Christian IXs Børnehjem. Men han ville samtidig helt sikkert have rynket brynene, hvis han åbnede nutidens aviser og læste om børn og unge, der svigtes af familierne, og som vi stadig ikke formår at hjælpe godt nok på vej i velfærdssamfunde.

Uenig med partitoppen

Peter Sabroe viede sit liv til kampen for børnene og de udsatte, og det gjorde han ved at vie sit liv til politik og Socialdemokratiet. ”Til Socialdemokratiet har jeg viet mit liv”, hed det i en af hans artikler, da han nogle år inden hans død var ved at esluderet fra partiet pga. en enkeltsag på et børnehjem, hvor partitoppen ikke var enig i hans kritik. Det var ikke altid, at partitoppen ville vide af ham. Generelt skyldtes det primært uenighed om strategien. Partiet med Stauning i spidsen ville have forhandlinger og reformer på lang sigt. Peter Sabroe krævede handling her og nu, og han bragte konstant enkeltteksempler op datidens presse, som ikke var kompromissøgende. Hans retorik gav ham ofte også injuriersager og bøder på nakken. Men som Sabroe sagde ”Jeg er den eneste Rigsdagsmand, der betaler mine diæter tilbage - nemlig i form af bøder”.

Hos borgerne var han ekstremt populær, fordi han tog udgangspunkt i deres

helt konkrete problemer, og gjorde det til politik, hvilket de 40.000 mennesker der mødte op til hans begravelse også viste.

Sabroe må aldrig gå af mode

Jeg er ikke i tvil om, at de udsatte havde den helt rigtige mand i Peter Sabroe, og jeg er sikker på, at Socialdemokratiet havde den rigtige mand i Peter Sabroe. Nutidens politik kalder lidt på rebeller som Peter Sabroe, der bærer følelser og indignationen uden på tøjet. Personligt synes jeg, at det vigtigste budskab at tage fra Peter Sabroe er, at vi politikere ikke må flytte os for langt væk fra borgernes problemer i dagligdagen, men skal huske at tage udgangspunkt i dem. Den politiske diskussion skabes i fællesskab med borgerne man skal repræsentere. Den arv fra Peter Sabroe må aldrig gå af mode og er derfor udgangspunktet for Socialdemokratiet.

Jeg har aldrig lært så meget som menneske og politiker, som hos de over 20.000 mennesker jeg har været med til at besøge personligt.

Jeg glæder mig over, at koldkrigsopgaven blev lagt på hylden dengang i 2g og jeg er stolt over med denne kronik som folketingskandidat for Socialdemokraterne at kunne hylde en af de mest markante socialdemokratiske politikere politikere gennem tider.

Æret været hans minde

Otto Ohrt

Set fra mit arkivhjørne:

Af Jørgen Aarestrup-Nielsen

”Lige om lidt” dvs. - i løbet af en måneds tid påbegynder vi omlægningen af al registrering i ASRA. ALT = ca. 200 hyldemeter, skal omregistreres.

Hvorfor nu det?? Jo Det system vi har, er grundlagt i en tid uden computere, søgebaser og anden digital mulighed og de databaser, som en lille skare af ihærdige og fremsynede arkivarer, alligevel, gennem godt og vel 30 år har fået opbygget, kan ikke håndteres af moderne styresystemer. Kort sagt: ASRA skal digitaliseres.

De søgeopgaver som vi nu bruger masser af tid på, skal fremover kunne udføres med få klik på musen.

Et enkelt kartotekskort på afveje (fejlagtigt anbragt) kan koste masser af spildtid. Nogle gange er det Ellys gode hukommelse, der er vores ”livline”. Normalt finder vi det vi søger, tror vi da. Vores fornemmelse er, at så længe vi, der nu arbejder i arkivet, er her, kan vi godt løfte opgaverne, men den dag hukommelsen eller fingerspidsfornemmelsen svigter, vil vi være dårligt stillet. Vore efterfølgere vil være rigtigt dårligt hjulpet med det

nuværende system,

Hvis ASRA fremover skal kunne betjene forskere og formidle arbejdernes historie i Ringkjøbing Amt, må vi forholde os til virkeligheden i 2013. Vi har behov for at kunne søge bedre og mere målrettet end det nuværende system giver mulighed for. Vi savner at kunne søge digitalt.

Vi søgte i efteråret 2012, råd og hjælp hos vennerne i det store Arbejderhistorisk Bibliotek og Arkiv, ABA, i Tåstrup.

Seniorforsker Henning Grelle og den systemansvarlige Arkivar Hans Uwe Petersen foreslog os, uden tøven, den løsning, som nu skal realiseres.

Vi er blevet tilbudt ”et vindue” på ABAs’ browser. Det betyder at vi skal have omregistreret hele vores arkiv, til samme digitale registreringssystem, som ABA anvender. Når det er sket kan vi hente oplysninger hos ABA og omvendt og dermed får vore brugere, gennem os, langt bedre muligheder, end vi nu kan tilbyde.

Formidlingen af vores del af arbejderhistorien bliver mere tilgængelig for andre, idet ABA nu vil

kunne se hvad vi har på hylderne. Som en slags ”sidegevinst” ved denne løsning, skal nævnes den sikkerhed der ligger i, at være en del af en stor browser hvor backup er indbygget automatik. – Slut med usikre og besværlige tidskrævende kopieringer af store datamængder til eksterne harddiske, som endelig må opbevares sikkert, og helst udenfor arkivet.

Jeg skønner, at den arbejdsopgave der ligger foran, svarer til 2 års-værk for tre arkivmedarbejdere. Vi skal ned i hver og en af de ca. 700 arkivæsker og revidere indholdet og vi skal ud i alle hjørner af arkivet. ”Vi skulle også gerne nå at indhente alt det der er udsat til ,vi får god tid”.

Tiden er moden nu, og hvis ASRA skal løse opgaverne i fremtiden, bliver vi nød til også at indrette ASRA med henblik på fremtidens krav.

Tiden siden besøget i Taastrup sidste efterår, er brugt til forberedelse. Vi har bl.a. besøgt Arbejderarkivet LLASK i Sønderborg, som har samme ordning med ABA, som den vi skal i gang med. Vi har ”skræddersyet” et journalnummer-system som passer til ASRA, der jo dækker et helt amt og rækker ind over flere storkommuner.

Vi har fået anskaffet det fornødne

isenkram og fået etableret den hurtige internetforbindelse, der skal sætte os i forbindelse med browseren i Taastrup.

I Taastrup er man ved at gøre ”vores vindue” klar, og så snart vi er blevet forsvarligt oplært og fortrolige med det nye system, går vi i gang med omlægningen.

ASRAS medlemmer og brugere vil ikke komme til at mærke noget ændret aktivitetsmønster, ”bare” fordi vi skal lige have omregistreret nogle tusinde journalnumre. ASRA-NYT vil udkomme planmæssigt, ASRA vil være åben for modtagelse af nye arkivalier og arkivet vil være tilgængeligt for hvem der måtte søge oplysning om arbejdernes historie i det tidligere Ringkjøbing Amt og vores kasser vil have åbent for nytegning af medlemmer i hele perioden.

”Månedens Opdagelse”:

Efterhånden som vi får set de mange arkivæsker igennem, vil der givetvis dukke meget interessant frem, som vi ikke anede eksisterer. Til de medlemmer, som oplyser deres mailadresse, vil vi tilbyde, ca. en gang om måneden i den tid omregistreringen står på, at sende en mail med et billede eller en historie om, hvad vi nu har hittet frem og finder særlig interessant og fortjener at blive omtalt.

Udsendelserne vil blive anonymiseret således at ingen mailadresser kan misbruges.

Hvis du ønsker denne ”Guld -fra -Gemmerne-service”, der er gratis, skal du blot oplyse din mailadresse til: Kasserer Britt Ulrich

mail: brittulrich@mail.com

Nyt ”Isenkram”

ASRA har fået nye computere, og er nu klar til at gå fremtiden i møde.

Steen Jonassen

LO Herning/Ikast har med stor forståelse for ASRAs arbejde, givet et beløb så ASRA har kunnet købe to nye computere. Nu er vi så godt rustede til at møde fremtidens udfordringer med at arkivere arbejderhistorie, at arkivemedarbejderne stråler.

Steen Jonassen har besøgt arkivet flere gange, og har set hvor elendigt vores gamle ”isenkram” var, og har været fortaler i bestyrelsen i LO, for at de gik med til at bevilge beløbet.

Vi er meget taknemlige og stolte, at der udvises os den tillid, vi er ligesom LO enige om, at arbejderhistorien ikke må gå tabt.

Vi ved også, at fremtiden for at arbejderhistorien bliver arkiveret elektronisk er meget vigtig. Folk i dag søger ikke så meget viden i bøger, men mere på det elektroniske marked.

ASRA retter en stor tak til giverne, og lover vi vil arbejde med flid og energi på at arbejderbevægelsen ikke bliver glemt.

ASRAs bestyrelse

Stillingsopslag:

Arkivteamet i ASRA søger nye engagerede kolleger:

ASRA betyder Arbejderhistorisk støttekreds for det tidligere Ringkjøbing Amt:

ASRA-arkivet indsamler, passer på og formidler arbejdernes historie i det tidligere Ringkjøbing Amt.

Vi søger:

Bibliotekar:

Jobbet består i at katalogisere og holde styr på arkivets bogsamling, tidsskriftsamling og samlinger af indbundne beretninger og referater samt multimediesamlinger.

I perioder giver du en hånd med i det øvrige arkivarbejde, ligesom du servicerer arkivets brugere indenfor dit kompetenceområde.

Din profil: Du har forladt arbejdsmarkedet og kunne godt ”afspadsere” nogle timer fra din efterløns- eller pensionisttilværelse.

Du bor i det tidligere Ringkjøbing Amt og du kan godt lidt på en computer

Jobbet er ulønnet, men du får nogle glade, loyale og engagerede kolleger, der brænder for at indsamle og passe på arbejdernes historie.

Arbejdstid: Normalt 5-6 timer hver anden onsdag og i perioder lidt mere.

Arkivmedarbejder:

Jobbet består i, sammen med Arkivaren at holde styr på de arkivalie samlinger, som ikke administreres af Bibliotekaren. F.eks. de 700 arki væsker, de 20 hyldemeter protokoller, de 110 faner, de 300 plakater osv. Du skal registrere, arkivere og servicere og i det hele taget være blæk sprutten, der giver en hånd med, hvor der er behov.

Din profil: Du har forladt arbejdsmarkedet og kunne godt ”afspadsere” nogle timer fra din efterløns- eller pensionisttilværelse.

Du bor i det tidligere Ringkjøbing Amt og du kan godt lidt på en computer

Jobbet er ulønnet, men du får nogle glade, loyale og engagerede kolleger, der brænder for at indsamle, passe på og formidle arbejdnernes historie.

Arbejdstid: Normalt 5-6 timer hver anden onsdag og i perioder lidt mere. Vi glæder os til at høre fra dig, for dette her er alt for spændende til at undvære

Henvendelse om begge jobs kan ske til:

ASRAS formand: Andreas Iversen, Falkevej 5, 6880 Tarm

Tlf.: 67371989 el. 21425314

Mail: andreasiversen@dlgtele.dk

Eller

Arkivar: Jørgen Aarestrup-Nielsen, Sønderagervej 10, 7400 Herning

Tlf. 20252652 – mail aarestrup-nielsen@os.dk

**Arkivet ligger på Ålykkevej 3. 7400 Herning
se vores hjemmeside www.asra.dk**

Ordet frit

I mange fagblade er der en rubrik der hedder "Ordet frit!"

Det er sjovt at læse hvad der rører sig, set fra en medarbejders side.

Jeg har fundet følgende læserbrev fra Tom, - maj 1965.

af Leo Skaaning

Noget af det rigtige

I en artikel om arbejdsmiljø og menneskelig trivsel i Verdens gang skriver overlæge dr. med. Ejnar Gert-Jørgensen: -

"Jeg har mange gang været ked af, at jeg ikke i min ungdom har prøvet at arbejde på fabrik, på et kontor eller i en eller anden etat.

Jeg tror vitterligt, at et eller to år tilbragt på denne måde ville have været af større betydning for mig, end f.eks. det år jeg læste til filosofikum.

I højeste grad. Ejnar Gert-Jørgensen er inde på noget væsentligt, men mon ideen kan lade sig realisere ?

Jeg vil gerne fortælle en sandfærdig historie om en konsultation hos en psykolog.

En ca. 40 årig familieforsørger var kørt uhjælpelig fast og kunne ikke finde sig til rette på en ny arbejdsplads. Alt stod på spil, ganske vist lever vi i et velfærdssamfund, men alle steder kræves der indsats.

Niels, lad os kalde ham det, var dygtig nok og tillige stærk og fysisk sund, men han var bange for "de andre". Han vidste ikke, hvor han havde dem, de kendte arbejdet ud og ind, han var lidt usikker og følte sig alt andet end hjemme. Jeg skal lære det, sagde han til sig selv, jeg er nødt til at holde ud. - det er nødvendigt.

Og så sad han en dag hos en psykiater og

talte frit fra leveren, sådan og sådan.

Det lattede at betro sig til en noget ældre hvidkittet læge med de grå tindinger, men lægens konklusion var nedslående.

"Det er galt med dem, hrr Niels, vi må nok indlægge Dem til nærmere undersøgelse på nervehospitalet, det er det eneste, vi kan gøre" Det vil jeg ikke, svarede Niels, og gik ud af døren. Hvad skal jeg gøre ?

- Hvad skal jeg gøre ?

Han vandrede rundt i byens gader i flere timer og spekulerede og spekulerede, det gælder min familie, jeg må tænke på mig selv. Og nu tvang han sig selv til at tale ud med værkføreren på arbejdspladsen. Det sidste forsøg. - Han måtte snakke ud om sine problemer med et menneske, - værkføreren. Han var et 100 % mandfolk, bred og brydsk, utilnærmelig og selvbevidst. Han må også være et menneske, tænkte Niels som sin sidste udvej.

Det kunne ligne "fedteri" men Niels så ingen anden udvej og gjorde alvor af sin ide, op-søgte værkføreren privat, og fik talt om hans ulykkelige situation. Han sagde de samme ord til værkføreren, som han havde fortalt lægen, og miraklet skete.

Ingen af de andre fik noget at vide om samtale, og i dag er Niels med i rækken, når lønningsposerne uddeles.

Værkføreren tog ikke særlige hensyn til Niels, men samtalen gav stødet til, at han kunne arbejde sig ind i flokken.

Intet ondt sagt om hospitalsbehandling, men Ejnar Gert-Jørgensen er inde på noget af det rigtige. Lægerne mangler praktisk viden om livet på arbejdspladserne. Det er meget godt med teori, men altså ikke godt nok.

Tom

Fra "gemmerne"

Når man går på "jagt" i vores arkivkasser for at finde noget til ASRA nyt, bliver man overrasket igen og igen, der er så mange spændende og fortællende historier, ofte kan det være svært at vælge hvad man skal tage med. I Georg Kristensens kasse (G.K.) faldt jeg over den opgørelse,

Georg Kristensen

Hvad kan en dansk lønmodtager købe for sin løn?

Undersøgelsen foretaget i 1964, hvor gennemsnitslønnen var 9,00 kr. Han vil have 7.50 kr. tilbage, når skatten er trukket fra.

<u>Indkøb:</u>	<u>Arbejdstid:</u>
1 liter mælk	8. min
1 øl	10. min
½ kg. smør	40. min
½ kg. fisk	30. min
½ kr. bøfkød	60. min
20 cigaretter	42. min
½ kg. kaffe	80. min
½ kg. The	110. min
1 fl. rødvin	110. min
1 hel flaske whisky	7. timer
1 avis	5. min
1 god bog	3. timer
1 telegram på 10 ord	20. min
1 liter benzin	8. min
5 km. i Taxa	66. min
1 Fjernsyn	200 timer 25. min
1 lille bil	2000. timer

Georg Kristensen var konsulent i Sparekassen i Herning, han elskede at lege med tal og forklare folk hvad pengene var værd.

Han kunne forklare, hvis man skyllede hænderne (gjorde dem våde) inden man tog hånd-sæbe på, kunne man spare et helt stykke sæbe om året, og det var jo også en slags penge.

150 takkede Robert P.

Afskedsfest for populær folketingsmand

150 var mødt op i Ilskov forsamlingshus for at være med til at sige Herningkredsens mangeårige socialdemokratiske folketingsmedlem Robert Pedersen tak for indsatsen i Folketinget gennem næsten 17 år.

Der blev budt på festmiddag, taler, underholdning og dans, inden Robert Pedersen kunne sige farvel og tak. Bag afskedsfesten stod Fællesvirksomheden for Socialdemokratiet i Herning kommune.

Med sindelag og god forstand fik alle ånd og brød. Han sortekunstner blev som ung og også cand. polit. Men blyet blev ham lidt for tung, - hans liv blev politik.

På Christiansborg han mødte op, men ej som charlatan. Han efterfulgte Bodil Koch, som en forpligtet mand. Hans ord var til at stole på og viste det med stil. Såvel på borgen som i vrå,

Ved afskedsfesten for Folketingsmand Robert Pedersen, talte Georg Kristensen han sagde:

Livet er en kæde af sekunder, minutter, timer, dage, uger, måneder og år.

I vort liv oplever vi mange hverdage, mærkedage og festdage, men det er de usandsynlige hverdage der tæller, når det kommer til stykket, for det at virke er at leve.

Festdage og mærkedage er stunder, hvor vi gør status. Sådan som i aften, hvor vi står ved en milepæl og skal sige farvel og tak til vores folketingsmand i Herningkredsen, Robert Pedersen.

I sådan en stund lader man sig let friste til at rode, forgyldte og overvurdere hovedpersonen, så det ind imellem kan blive lidt for meget af det gode. Også når det drejer sig om Robert. Det får mig til at citere skuespilleren Ebbe Rode, da han holdt en takketale til sin kollega Bodil Kjær, da hun holdt jubilæum.

Ved den lejlighed sagde Ebbe Rode:

"Vi skal ikke herinde på Det Kgl. Teater pege på hvem der er "stor" eller "størst". Hver har sin dal og sin tinde og ingen er sidst eller først.

Hans ord vil jeg gerne gøre til mine, når jeg her tænker på os selv og på Robert.

"En mand ikke alting kan!" siger et gammelt norsk ordsprog. Det må Rachel, der er norsk og Roberts kone, vide en masse om, når hun og vi i samme forbindelse tænker på Robert. Og så håber jeg i vil tilgive mig, at jeg nu vil komme med et par citater fra min kære farmor, bondekongen fra Bovbjerg Fyr, som meget ofte - set med mine øjne, sagde mange kloge ord som f.eks. "Du skal altid passe på det fede flæsk og de store ord, man får let kvalme af begge dele"

Hun kunne også sige til mig, da jeg i 1935 blev formand for DSU i min fødeby Holstebro: Du er socialist og jeg liberalist -og det får så være -men der er to ting, som du aldrig må sælge. -Det er din selvrespekt og din politiske overbevisning, og husk så altid kun at være slave af én eneste ting: Din samvittighed”.

Og hvorfor siger jeg så det her i aften? Fordi disse ord fra min farmor randt mig i hu onsdag aften den 20. april i år, da vi var mange samlet i HK huset i Herning.

Det var just den aften, at Roberts afløser i det høje ting, Poul Nyrup Rasmussen, fik sin debut i Herningkredsen, hvor han med sin tale og adfærd fik karakteren UG med kryds og slange. Det var også samme aften, hvor Robert ganske kort gjorde status over Herningkreden gennem 70 år med Bodil Kock og ham selv.

Robert sagde mangt og meget om Kristen Bording og Bodil Kocks fortjenstfulde indsats og meget lidt om sig selv -det siger noget om Roberts karakter og hans medmenneskelighed, hvor han næsten fornædret sig selv og hæver andre til skyerne. ”Nu er jeg kustoden i den forstand, at jeg har haft med dem alle tre at gøre. Bording mødte jeg første gang op til folketingsvalget den 30. okt. 1935 og Bodil Kock ved et møde i Holstebro i 1942, hvor også Hal Kock var med.”

Robert mødte jeg første gang i 1968, da jeg kom fra København til Herning. Skal jeg her i aften gøre status over

minderne om disse tre mennesker -og prøve at gøre det kort, så må det blive noget i den retning, som jeg nu vil prøve at give udtryk for.

De har alle tre deres politiske ståsted i sig selv, ikke overraskende -men de havde hver især noget, som ingen kunne røkke ved -selvrespekten -troværdigheden og samvittigheden.

Af temperament var de som dag og nat -Bording den vestjyde med stor cigar, der nok lod os DSU’er forstå, at nok måtte vi være kjelle, men aldrig for grove, fordi det bliver til stor skade for partiet.

Aporpos Bording, så ville skæbnen, at han og jeg af og til mødtes i min Københavnertid bl.a. i forbindelse med Bordinghus på Amager. Det skal jeg ikke fordybe mig i.

Og så er der Bodil Koch -den fänden ivoldske og også med cigar -som hun blev berømt for på verdensplan, idet hun kom på forsiderne af verdenspressen. Og så kunne hun også danse, og tro mig, gå i stå i Fadervor.

Også Bodil fik jeg en del at gøre med i min Københavnertid. Her vil jeg pege på en oplevelse med hende. En 1.maj hvor hun talte i Fælledparken.

Det var flot vejr, næsten ikke en vind rørte sig. I sin tale sagde Bodil Kock bl.a. idet hun pegede på de røde faner: ”Hvorfor blaffer de ikke?” Da var der en der råbte: ”Der er sgu ikke noget at blaffer for”. Og så er det at Bodil -impulsivt som hun kunne være -råbte:”Så bør du fand’me sørge for, at der bliver noget at blafre for”

”Hørt, hørt!” blev der råbt fra mange sider -som blev efterfulgt af et drønen- de bifald. Vemodigt mindes jeg, da vi måtte sige farvel til Bodil i Frederiks- berg Kirke i 1972.

Det var så Ouverturen -nok lidt for lang, tilgiv mig for det, men det var altså Ouverturen til det egentlige: Aftenes hædersgæst - Robert Peder- sen.

Om Robert kan der siges mangt og meget -også af og fra andre end mig -men for Roberts vedkommende har jeg i de 20 år, hvor jeg har kendt ham -altid kunnet notere mig, at han aldrig har glemt, hvorfra han kom og som han aldrig fornægtede -tværtimod forfægtede han. Han fik sin faglige uddannelse i det fornemme tempel sortekunstens, som han altid vedstod. Senere tog han en anden uddannelse, idet han også blev cand.polit, hvor jeg tror, at begge dele var et plus for ham, da han i 1957 blev forstander på Herning Højskole, som der i dag står meget ry om, og da også Rachel, som han har en stor støtte i den store opgave, at lede en højskole.

Også som forfatter har Robert gjort sig gældende og til megen glæde og beri- gelse for os, der har læst hans bøger. Men det centrale her i aften må være hans fortjenstfulde indsats for vort parti i Herningkredsen, hvor han gen- nem sit virke har sat sig mærkbare og positive spor.

Det er ikke blot indenfor vort parti, men også udenfor, som der er mange beviser på. som derved har tjent ham

selv og vort parti, til megen ære, glæde og gavn.

To ting må forenes ”Det ene er ”De- mos” (demokratiet) Det andet er vis- dommen, tolerancen og erkendelsen. Alt det, som Pallas Athene står som symbol for, sagde jeg til mig selv, da jeg engang sad på Akropolis.

Og holder det stik, så er jeg af den mening, at så har Robert i al sin færd levet op til det. Jeg kunne godt hvis det skulle være, give mange beviser på det fra min tid i amtsrådet, hvor Robert indtil flere gang var os en god ”bydreng” med budskab til Christains- borg, som man uanset partifarve, var meget taknemlig for.

Det har der ikke stået så meget om i pressen, men det har ikke gjort hans indsats mindre. Tværtimod, tør jeg godt føje til.

Robert har været os en god mand på udefronten, men han havde ikke været en ”skid” værd, hvis han ikke havde haft Rachel på hjemmefronten -så er det sagt! Der er nogen der tror at Ro- bert og jeg altid har været enige, det er bestemt ikke tilfældet. Robert har aldrig skuffet mig, spørger nogen?

Jo han har, nemlig på et punkt, at han har kunnet synke så dybt, at ryge ciga- retter.. Dette være sagt af en fhv. cigar- sorterer. Må jeg så bede om en ikke ryger som Poul Nyrup, selv om han på den måde ikke er med til at støtte statskassen.. nuvel, det skal være ham tilgivet.

Jeg føler mig nemlig overbevist om, at vi i Poul Nyrup Rasmussen har fået en

værdig og respekteret afløse/efterfølger af cigarrygerne Kristen Bording og Bodil Kock, sågar også af cigaretrygeren Robert Pedersen.

Målsætningen for voret parti skal være den, at nu skal det ikke bare gå fremad, men at vi kommer forrest, thi først da har vi med rette fortolket:

DANMARK FOR FOLKET

Kære Robert

Lad mig stoppe her med min hilsen, hyldest og tak for et hjertevarmt venskab, og for din trofasthed over vores bevægelse, som du med ilhu har viet dit liv til.

Jeg samler alle mine tanker med lånte ord fra min autografsamling, hvor Johannes V.Jensen skrev:

Alt hvad der svandt i mindets skær er for bestandig lige nær.

Hvad der erindrer sig består kun hvad der er forglemt forgår

Modtag min bedste ønsker om et rigt otium

Georg Kristensen

Arbejdernes Historie fra Bovbjerg Fyr til Himmelbjerget

af Jørgen Aarestrup-Nielsen

For mange er ASRA ”blot” et arkiv – Et støvet sted, fyldt op med mange støvede kasser og pakker, i mange støvede reoler. Og dertil en flok grå- og tyndhårede pensionister fra engang i 1940erne, der hygger sig med fortiden, nogle timer hver anden onsdag formiddag.

Hvis det billede var hele sandheden om ASRA, ville det ikke give nogen mening og da ville jeg nok heller ikke bruge 10 – 12 ugentlige timer på at ajourføre og pleje og trimme arkivet og registreringsystemet.

Arkivet er ”værktøjet” som forskere og formidlere af Arbejdernes Historie i det tidligere Ringkjøbing Amt skal kunne bruge.

ASRA skal ikke ”forkynde” politik, men ASRA skal formidle arbejdernes historie lige fra den forblæste yderste klitrække og helt ind til Søhøjlandets blide bakker.

Med andre ord: ”Arbejderhistorie fra Bovbjerg Fyr til Himmelbjergtårnet. Længe inden industri og turisme gjorde sit indtog i Midt- og Vestjylland, opstod der Socialdemokratiske Foreninger og Lokalafdelinger af Arbejdsmandsforbundet,

ASRA-arkivet opbevarer beviserne. Mens pastor Carl Moe, i slutningen

af 1800tallet, talte dunder til sørgende enker og faderløse børn, dannede arbejderne og håndværkerne lokale Fagforeninger og Socialdemokratiske Foreninger.

Fællesorganisationen for Ringkøbing og Omegn blev stiftet i 1892. ASRA opbevarer den gamle fane.

Beklædningsarbejdernes Fagforening i Holstebro, blev stiftet i 1891.

Også den fane opbevares side om side med Dansk Jernbaneforbunds Struerafdeling's lysegrønne fane fra 1899.

Navnlig i første tredjedel af 1900tallet, gik det stærkt med at stifte lokalafdelinger og ASRA værner om de gamle og ofte skrøbelige klenodier fra den socialdemokratiske fagbevægelses guldalder.

ASRA passer på de ca. 20 hylde-meter håndskrevne protokoller fra perioden fra 1890 og frem.

ASRA er også "ASRA-NYT", der jo udkommer 4 gange om året, men ind imellem, når kapacitet og økonomi kan bære, udgives særlige hæfter om personer eller begivenheder af betydning for arbejderbevægelsen i det tidligere Ringkøbing Amt.

En sådan udgivelse om en stor personlighed fra Holstebro / Struerområdet, er netop "lige om hjørnet"

ASRA forbereder nu omlægning til et nyt registreringssystem, som skal gøre det lettere at forske og formidle. Fremtiden er digital og ASRA skal være på forberedt og på omgangshøjde med udviklingen.

Fremtiden byder nok ikke på ret mange flere håndskrevne protokoller, men stofmængden i skrevne sider bliver bestemt ikke mindre. Tvært imod. Vi er vi lige blevet stillet en donation på bl.a. 32 000 A4-sider, i udsigt. Den donation får vi digitalt. – Ikke så "romantisk som det håndskrevne, men ligeså vigtig for eftertiden, og Jens Peter, som betror os sit personlige arkiv skal kunne føle sig sikker på at det behandles, opbevares og sikres for eftertiden, med samme ærbødige omhu og ærefrygt, som vi håndterer de gamle håndskrevne arkivalier.

Nutiden er, som bekendt "Morgendagens Fortid".

Det er den, børnebørnene og oldebørnene skal blive kloge af at forske i.

Julius Bomholt

Laurits Julius Bomholt var en dansk politiker for Socialdemokratiet. Han var medlem af Folketinget fra 1929-68 og var undervisningsminister 1950 og 53, socialminister 1957 og landets første minister for kulturelle anliggender i 1961.

Julius Bomhold skrev flere bøger og mange små noveller, bl.a. novellsamlingen: Visioner

Heri er følgende lille historie: Manden der ville købe mirakler

En mand rejste verden rundt for at købe mirakler. Han ville købe farver til sine grå og forpinte dage.

Han ville købe ungdom. Der måtte - et eller andet sted i verden - findes et foryngelses middel, der kunne åbne øjeblikket og give det liv.

Han kom igennem mange lande og mange byer og nåede til sidst en oase i ørkenranden. Hinsidens oasen var der

ikke andet end sand og sand.

- Hvad søger du? spurgte en mager og langskægget mand, der sad i skyggen af et træ.

- Har du mirakler til salg?

Den langskæggede mand blev ikke forbavset over spørgsmålet. Han var profet.

- Se opad! sagde han.

Manden stirrede opad mod grenene, der lukkede for himlen.

- Se nøjere til! sagde profeten.

Manden anstrengte sig. Han vidste alt, hvad der kunne vides om et sådant træ, og han så kun det kendte: stive grene, de fligede blade.

- Ser du ikke lidt himmellys sive ned mellem grenene?

- Joh..... kom det modvilligt.

- Og dér rammer det kanten af et blad.

Det er øjeblikkets møde med evigheden. Hvis du giver dig tid, kan du åbne dig for det, og da behøver du ikke at købe nogen mirakler.

Da lever du midt i det!

Julius Bomholt og Viggo Kampmann i vandet på Fanø. Bomholdt sad i Kampmanns regering

L.S.

Bagsiden:

Plakater:

Efterhånden har ASRA arkivet omkring 300 plakater, som vi har registreret, fortograferet og arkiveret. Det er vores mening, at vi på et eller andet tidspunkt vil kunne lave særudstillinger med plakaterne.

Plakaterne er tillige lagt ind på et USB stik, som kan udlånes og bruges som billedserie i en projektor ved generalforsamlinger og møder. Udlånet kan ske ved henvendelse til vores arkivar:

Jørgen Aarestrup-Nielsen
mail:

jaarestrupnielsen10@gmail.com

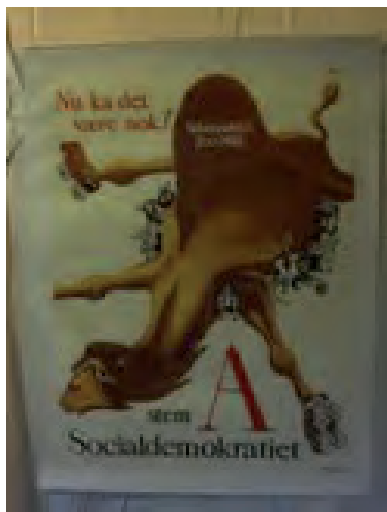
Vandreudstilling

Ved du at ASRA har mulighed for at udlåne en miniudstilling af ting fra arkivet ?

Udstillingen er nogle glasmontre, som kan stå på fagforeningskontorer på biblioteker, ved generalforsamlinger og kongresser.

Aftale om at låne sådan en udstilling kan ske til formanden Andreas Iversen eller på vores mailadresse: asraarkiv03@gmail.com

Det vil glæde os at komme med en udstilling til jer, og få spredt ud, at vi har ASRA - Arbejderhistorisk Støttekreds Ringkøbing amt.

Plakaten her er en af de plakater vi ikke har et årstal på, hvis nogen af læserne kender det, hører vi meget gerne fra jer.

Et lille opråb!

For at holde de mange aktiviteter i gang i ASRA, skal vi være mange. Dels interesserede, der vil være med i driften og vedligeholdelsen af arkivet og andre opgaver, men også medlemmer, der alene ved deres medlemskab vil støtte ASRA, for på den måde at hjælpe med den økonomi, der er så vigtig for at, ASRA kan opfylde sit formål. Det koster kun kr. 125,- om året at være medlem, så anbefal dine venner at tegne et medlemskab.

Se kassererens adresse i kolofonen.